

2022 року

Інструкція № 176

З пожежної безпеки у захисній споруді

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1.1. Відповідно до Закону України "Про пожежну безпеку" забезпечення пожежної безпеки коледжу покладається на директора коледжу та уповноважених директором згідно наказу керівників відповідних структурних підрозділів.

1.2. Забезпечення пожежної безпеки є складовою частиною діяльності усіх працівників та студентів коледжу.

1.3. Всі працівники підприємства та студенти зобов'язані:

- виконувати правила пожежної безпеки;
- знати та вміти користуватись первинними засобами гасіння пожеж і протипожежним інвентарем;
- повідомляти у найближчу пожежну охорону про виникнення пожежі за номером 101;
- вживати заходів до ліквідації пожежі, рятування людей та майна;
- курити тільки в спеціально відведених для цього місцях, які обладнані табличкою або надписом "Місце для паління" і урною з негорючого матеріалу.

1.4. сховище - герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів;

1.5. протирадіаційне укриття - негерметична споруда для захисту людей, в якій створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості;

3) швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту - захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.

1.6. споруда подвійного призначення - це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

1.7. найпростіше укриття - це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

ЗАХИСНІ СПОРУДИ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ: для захисту людей від деяких факторів небезпеки, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час, та дії засобів ураження в особливий період, в період військового стану

УКРИТТЮ У СХОВИЩАХ ПІДЛЯГАЮТЬ а) працівники та студенти працюючої зміни коледжу, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність в особливий період; б) а також працівники чергового персоналу суб'єктів господарювання, які забезпечують життєдіяльність коледжу

У РАЗІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ ДЛЯ ПОТРЕБ працівників та студентів коледжу **НЕОБХІДНО ЗАБЕЗПЕЧИТИ:** - збереження захисних властивостей як споруди в цілому, так і окремих її елементів; - герметизацію та гідроізоляцію всієї захисної споруди; - збереження робочого стану інженерно-технічного та спеціального обладнання, засобів зв'язку та оповіщення; - належне утримання захисної споруди відповідно до вимог документів; - всіх випадках використання споруди для господарських, побутових і культурних потреб повинен забезпечуватися постійний вільний доступ обслуговуючого персоналу до допоміжних приміщень та спеціального обладнання споруди для їх огляду, обслуговування та ремонту; - обслуговування та ремонт інженерно-технічного та спеціального обладнання,

засобів зв'язку і оповіщення, що розміщені в захисній споруді, мають здійснюватися в обсягах і в строки, що встановлені відповідною документацією;

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ ВИКОРИСТАННЯ а) для господарських, побутових і культурних потреб таких елементів інженерно-технічного та спеціального обладнання, що розміщені у сховищі: - захищеної дизельної електростанції та вентиляційних систем, які забезпечують її роботу; - фільтрів-поглиначів, перед фільтрів, фільтрів для очищення повітря від окису вуглецю; - засобів регенерації повітря; - гравійних повітроохолоджувачів; - аварійних резервуарів для збору фекалій. б) використання систем постачання повітря у сховище для господарських, побутових і культурних потреб можливе тільки в режимі чистої вентиляції.

ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ ДЛЯ ПОТРЕБ працівників та студентів коледжу - перепланування приміщень; 6 - улаштування додаткових отворів (прорізів) у несучих та огорожувальних конструкціях, які можуть знижувати рівень захисних властивостей споруди; - демонтаж існуючого інженерно-технічного та спеціального обладнання; - порушення герметизації та гідроізоляції споруди; - застосування горючих синтетичних матеріалів під час оздоблення приміщень; - встановлення та експлуатація приладів і обладнання, не передбачених проектною документацією; - перекриття фарбуванням написів на інженерно-технічному та спеціальному обладнанні про найменування заводу-виробника, технічні характеристики та його призначення.

ЗАГАЛЬНІ ЗАХОДИ ПІДГОТОВКИ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ ДО ПРИЙОМУ ЛЮДЕЙ - підготовка проходів до захисної споруди, установа показчиків і світлових сигналів «ВХІД»; - відкриття всіх входів для приймання людей, які укриваються; - звільнення приміщень від зайвого майна і матеріалів; - установа в приміщеннях ЗС нар, меблів, приладів та іншого необхідного обладнання і майна відповідно до переліку; - проведення розконсервації інженерно-технічного обладнання; - зняття звичайних дверей, пандусів і легких екранів із захисногерметичних і герметичних дверей; - перевірка справності захисно-герметичних і герметичних дверей, ставень і їх затворів; - закриття всіх захисно-герметичних пристроїв у технологічних прорізах (вантажні луки, шахти ліфтів, тощо); - закриття і герметизація повітрозабірних і витяжних отворів і повітроводів системи вентиляції мирного часу, які не використовуються для вентиляції сховища; - перевірка стану і звільнення аварійного виходу, закриття захисногерметичних воріт, дверей, ставень; - перевірка працездатності систем вентиляції, опалення, водо- та енергопостачання, каналізації та пристроїв, що їх вимикають; - розконсервація обладнаних ДЕС і артезіанських свердловин; - заповнення, за необхідності, паливних та мастильних матеріалів; - проведення перевірки сховища на герметичність; - відкриття санвузлів, які не використовувались у мирний час та підключення їх до систем каналізації та водопостачання; - перевірка наявності аварійного запасу води для питних та технічних потреб, підключення мереж до зовнішнього водопроводу і поповнення аварійного запасу води, розміщення бачків для питної води по приміщеннях захисної споруди; - перемикання системи освітлення приміщень на режим сховища (укриття); - установа та підключення репродукторів (гучномовців) і телефонів; 7 - перевірка і доукомплектування ЗС, у разі потреби, інструментом, інвентарем, приладами, засобами індивідуального захисту; - провітрювання приміщень ЗС, домагаючись (при необхідності) зниження CO₂ і інших шкідливих газів, що виділялися в приміщеннях при використанні їх у мирний час, до безпечних концентрацій: CO₂ – до 0,5 % та інших газів – відповідно до санітарних норм.

ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ТА ПЕРЕБУВАННЯ В ЗАХИСНІЙ СПОРУДІ Заповнення захисних споруд проводиться за сигналами цивільного захисту. Для швидкого заповнення захисної споруди особи, які укриваються, повинні заздалегідь вивчити маршрути руху. Напрямок руху до захисних споруд від місць масового перебування людей слід вказувати показниками маршруту руху, вивішеними чи намальованими на видимих місцях. У нічний час написи, показники і входи повинні бути освітлені або дубльовані світловими показниками. Особи, які укриваються, повинні перебувати у захисну споруду із засобами індивідуального захисту та дводобовим запасом продуктів у поліетиленовій упаковці (якщо вони не закладені у захисній споруді) та мати при собі найбільш необхідні речі. Забороняється приносити у захисну споруду легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі, приводити тварин. Заповнювати захисні споруди необхідно організовано, без паніки. Розміщує людей у відсіках особовий склад формувань з обслуговування захисних споруд. Осіб, які прибули з дітьми, розміщують в окремому відсіку

чи у місці, спеціально відведеному для них. Дітей, людей похилого віку і людей з поганим самопочуттям розміщують у медичній кімнаті або біля огорожувальних конструкцій і ближче до повітроводів. Розміщення здійснюється, як правило, за виробничим або територіальним принципами (цех, бригада, будинок), місця розміщення таких груп позначають табличками відповідного змісту. Особи, які укриваються, під час перебування у захисній споруді повинні виконувати усі вказівки командира і особового складу формування, що стосуються перебування у споруді, надавати їм необхідну допомогу. Закриття захисно-герметичних та герметичних дверей ПРУ виконується за командою начальника ЦЗ об'єкта або не чекаючи його команди після заповнення усієї місткості захисної споруди, командиром формування з її обслуговування. За наявності тамбур-шлюзів, заповнення може продовжуватись методом шлюзування і після їх закриття.

ПРИБИРАННЯ ПРИМІЩЕНЬ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ
Проводиться двічі на добу. особлива увага приділяється обробці санітарних вузлів 0,5 % розчином дві треті основної солі гіпохлорида кальцію (далі – ДТС-ГК). Після відвідання санвузлів руки дезінфікуються 0,3 % 8 розчином хлораміну. Взуття після виходу з санвузлів дезінфікують шляхом його обтирання 0,5 % розчином хлораміну. У мішки, заповнені сміттям та відходами, слід додати один із хімічних консервантів із розрахунку на один кілограм відходів: параформану – 8 г, сірчаноокислої міді – 55 г, бромистої міді – 28 г, паронітрофенолу – 13 г. Оповіщення осіб, які укриваються, про обстановку поза захисною спорудою і про сигнали та команди здійснюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди або безпосередньо по радіотрансляційній мережі.

ВИХІД ІЗ ЗАХИСНОЇ СПОРУДИ
Здійснюється за командою «Відбій» (після уточнення обстановки у районі захисної споруди, а також у випадках вимушеної евакуації у порядку, який установлюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди). Вимушена евакуація із захисної споруди проводиться: - при пошкодженнях захисної споруди, що включають подальше перебування у ній осіб, які укриваються; - при затопленні захисної споруди; - при пожежі у захисній споруді і утворенні у ній небезпечних концентрацій шкідливих газів; - при досягненні граничнодопустимих параметрів повітряного середовища.

УВАГА ! У ЗАХИСНІЙ СПОРУДІ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ: палити, шуміти, запалювати без дозволу газові лампи, свічки, не слід ходити по приміщеннях без особливої необхідності, необхідно дотримуватись дисципліни, якнайменше рухатися. Слід організувати позмінний відпочинок людей на місцях, обладнаних для лежання. Для повноцінного відпочинку можна тримати у захисній споруді або брати з собою легкі підстилки і невеликі подушки з поролону, губчатої гуми або іншого синтетичного матеріалу.

ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ЗАХИСНІЙ СПОРУДІ
Ця інструкція поширюється на всі приміщення захисної споруди і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в цих приміщеннях. Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання усіма посадовими особами групи (ланки) обслуговування сховища і тих, хто укривається. Електромережі, електроприлади і апаратура сховища повинна експлуатуватися тільки у справному стані з урахуванням вказівок та рекомендацій підприємств – виробників. У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів слід негайно вимкнути їх та вжити необхідних заходів щодо приведення у пожежобезпечний стан. Відповідальність за пожежну безпеку сховища несе відповідальний за утримання сховища, а при приведенні сховища у готовність до прийому тих, хто укриваються – командир групи обслуговування сховища. Він зобов'язаний: 9 - спостерігати за справністю приладів вентиляції, фільтровентиляції, електрообладнання, інженерно-технічного обладнання і негайно приймати заходи щодо усунення виявлених недоліків, які можуть привести до пожежі; - забезпечити справне утримання і постійну готовність до дій за призначенням засобів пожежогасіння, зв'язку та сигналізації. - не допускати захаращування входів в сховище і аварійного виходу різними предметами та обладнанням; - не допускати збереження у сховищі вогненебезпечних рідин; - забороняється проводити вогневі роботи без письмового дозволу і повідомлення пожежної частини; - не допускати течі пально-мастильних матеріалів у трубопроводах ДЕС; - під час приведення сховища в готовність до прийому тих хто укривається розібрати та вилучити із сховища дерев'яні перегородки та інше непередбачене описом майно; - під час заповнення сховища не допускати внесу вогненебезпечних та вибухонебезпечних рідин та предметів; У сховищі забороняється паління, використання джерел освітлення відкритого вогню. При виникненні пожежі у сховищі: - повідомити пожежну частину за телефоном 101 и розпочати гасіння пожежі наявними первинними

засобами пожежогасіння; - організувати зустріч підрозділів пожежної охорони та надати їм допомогу в процесі гасіння пожежі. При виникненні пожежі при заповненні сховища: - за допомогою наявних засобів пожежогасіння ліквідувати пожежу або ізолювати її у межах приміщення (пожежного відсіку) шляхом закривання захисно-герметичних дверей і люків, а також здвижок вентиляційних каналів; - постійно контролювати газовий склад повітря для визначення складу кисню, вуглекислого газу та окислу вуглецю; - перед гасінням електротехнічних засобів зняти з них електричну напругу. Використовувати засоби пожежогасіння не за призначенням суворо забороняється

2. Вимоги до захисної споруди (укриттів)

2.1. Утримання захисної споруди.

2.1.1. До споруд підприємства має бути забезпечений вільний доступ.

Протипожежні розриви між будинками, спорудами, відкритими майданчиками не дозволяється захарашувати, використовувати для складення матеріалів, устаткування, відходів, сміття і т.і.

2.2. Утримання евакуаційних шляхів і виходів

2.2.1. Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватись вільними, нічим не захарашуватись і в разі пожежі забезпечувати безпеку всіх людей, які перебувають у приміщеннях будівель та споруд.

2.2.2. Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення повинні постійно освітлюватись світлом у разі наявності людей.

2.2.3. Не допускається захарашувати шляхи евакуації, коридори, проходи, сходові марші і площадки різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину.

2.3. Утримання будівель, приміщень та споруд

2.3.1. Усі будівлі, приміщення і споруди потрібно своєчасно очищати від горючого сміття, відходів і постійно утримувати в чистоті. Терміни очищення встановлюються затвердженими графіками.

2.3.2. Протипожежне водопостачання, двері, перекриття і т.і. повинні утримуватись у справному робочому стані.

2.3.3. Сходи на перепадах висот повинні утримуватись постійно справними, бути пофарбованими.

2.3.4. Для усіх будівель і приміщень і споруди визначені категорії щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки, а також клас зони за правилами влаштування електроустановок і вивішені таблички визначеної категорійності на вхідних дверях до приміщень, а також на межах зон всередині приміщень та ззовні.

2.3.5. Не допускається:

- захарашувати проходи, коридори, сходи, площадки, підходи до обладнання, евакуаційні виходи різними матеріалами;

- забивати, заварювати, замикати на замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері будівель.

3. Загальні вимоги пожежної безпеки до інженерного обладнання

3.1 Електроустановки

3.1.1. Електричні обладнання, електродвигуни, світильники та ін. повинні мати апаратуру захисту від струмів короткого замикання та інших аварійних режимів.

3.1.2. На електродвигуни, світильники, інші електричні машини, апарати та обладнання встановленні у вибухонебезпечних або пожежонебезпечних зонах, повинні бути нанесені знаки, що вказують на їх ступінь захисту. З'єднувальні та відгалужувальні коробки електропроводки повинні бути постійно закриті кришками.

3.1.3. Переносні світильники повинні бути обладнані захисними скляними ковпаками й сітками. Для цих світильників та іншої переносної електроапаратури застосовують гнучкі кабелі та проводи (шнури) з мідними жилами.

3.1.4. Електронагрівальні та побутові прилади повинні вмикатись в електромережу за допомогою штепсельних з'єднань та електророзеток заводського виготовлення.

3.1.5. Застосування електричних опалювальних приладів у приміщеннях категорії А та Б не дозволяється.

3.1.6. Електроштити повинні бути оснащені схемою підключення споживачів з пояснювальними написами.

3.1.7. Електродвигуни, світильники, провід та розподільні пристрої треба регулярно очищувати від пилу згідно затвердженого графіку (1 раз на тиждень).

3.1.8. Не дозволяється:

- експлуатація кабелів з пошкодженою ізоляцією;
- залишати під напругою кабелі та провід з неізовльованими струмопровідними жилами;
- застосовувати саморобні подовжувачі;
- застосовування для опалення приміщень саморобного електронагрівального обладнання;
- користуватись пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншими електровиробами;
- використовувати світильники з лампами розжарювання без захисного суцільного скла (ковпака) в пожежонебезпечних зонах;
- складування горючих матеріалів на відстані до 1 м від електроустаткування;
- використовувати вимикачі, штепсельні розетки для підвішування одягу й інших предметів; заклеювати ділянки електропроводки папером та ін.
- використовувати побутові електронагрівальні прилади (чайники, кип'ятильники і т.і.) без негорючих підставок.

3.1.9. В усіх, незалежно від призначення приміщеннях, які після закінчення робіт замикаються і не контролюються черговим персоналом, в усіх електроустановках та електроприладах, а також у мережі живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогою технології працюють цілодобово).

4. Первинні засоби пожежогасіння

4.1. захисні споруди споруди, приміщення, повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння:

- вогнегасниками;
- ящиками з піском;
- совковими лопатами;
- пожежними відрами;
- пожежним інструментом (гаками, ломами, сокирами тощо), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку.

4.2. На пожежних щитах повинні розміщуватись ті первинні засоби гасіння пожежі, які можуть застосовуватись в даному приміщенні, установці.

4.3. Пожежні щити повинні забезпечувати:

- захист вогнегасників від потрапляння прямих сонячних променів;
- зручність та оперативність зняття закріплених на щиті комплектуючих виробів.

4.4. Пожежний ручний інструмент підлягає періодичному обслуговуванню, яке включає такі операції:

- очищення від пилу, бруду та слідів корозії;
- відновлення пофарбувань з урахуванням вимог стандартів;
- випрямлення ломів та гаків для виключення залишкової деформації після використання.

4.5. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та помітних місцях, а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їй захист від попадання прямих сонячних променів та дії опалювальних та нагрівальних приладів.

4.6. Переносні вогнегасники повинні розміщуватись шляхом навішування на вертикальні конструкції а висоті є більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для її повного відчинення.

4.7. Вогнегасники повинні мати:

- інвентарні номери за прийнятою системою нумерації;
- пломби на пристроях ручного пуску;

- бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування.

4.8. Порошкові вогнегасники ОП застосовуються для гасіння твердих речовин, а також легкозаймистих речовин (бензин, керосин та ін.) газів та для електроустановок напругою до 1000 В.

Для проведення його в дію необхідно зірвати пломбу, із ковпачка горловини витягнути чеку, натиснути кнопку. Вихід заряду відбувається при безперервному і дуже швидкому натисканні на ковпачок. Сопло направити на вогонь і натиснути на ричаг. Тиск у вогнегаснику 9кГс/см². Гасіння пожежі починати а відстані 2 - 3 м.

5. Порядок дій у разі пожежі

5.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це телефоном пожежну охорону за номером 101, при цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

- вжити по можливості заходів до евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі та збереження матеріальних цінностей;

- якщо пожежа виникла на підприємстві, повідомити про неї керівника чи відповідну компетентну особу та чергового по об'єкту;

- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну - 103, газорятувальну - 104).

5.2. Посадова особа об'єкта, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана пожежна охорона (продублювати повідомлення), довести подію до відома директора коледжу;

- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили і засоби;

- видалити за межі небезпечної зони всіх працюючих та проживаючих в гуртожитку, не пов'язаних з ліквідацією пожежі;

- припинити роботи в будівлі, крім робіт, пов'язаних із заходами до ліквідації пожежі;

- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії, зупинення транспортуючих агрегатів, пристроїв, перекриття сировинних, газових, парових та водяних комунікацій, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжному з ним приміщеннях та виконати інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленості будівлі;

- перевірити систему оповіщення людей про пожежу, включення установок пожежегасіння;

- організувати зустріч підрозділів пожежної охорони, подати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі;

- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей, забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

5.3. По прибутті на пожежу пожежних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх на територію об'єкта.

5.4. Після прибуття пожежного підрозділу адміністрація та технічний персонал коледжу, будівлі чи споруди зобов'язані брати участь у консультуванні керівника гасіння про конструктивні і технологічні особливості об'єкта, де виникла пожежа, прилеглих будівель та пристроїв, організувати залучення до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її розвитку, сил та засобів підприємства.

Інженер з охорони праці

Олег АДАМСЬКИЙ